

(المنظومة البيقونية)

له

زانستی فهرمودهدا

(به كوردی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ دهست پیّ دهکه م بهحهمدی خواو سلاوات لهسه ر

(مُحَمَّد) سی باشترین پیغه مه بهر بو به شهر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۲ جوړهکانی (حَدِيثُ) ست بو به یان دهکه م

یه که له دواى یه که ده یانهینم باسیان دهکه م

۳ یه که م (صَحِيحُ) ده بیّ (سَنَد) سی نه بچرابیّ

نابیّ (شاذ) بیّ، یاخود که موکووری تیابیّ

۴ (راوي) ه که ی دادپه روه ربیّ و (حِيفْظِي) چاکبیّ

متمانه بیّ و ئه وانی پیش ئه ویش وابیّ

۵ ئینجا (حَسَنُ) ریگهکانی جوان زانرابیّ

پاویهکانی وه که (صَحِيحُ) بیّ، به لام وه که ئه و نه ناسرابیّ

۶ هه رکامیکش له پله ی (حَسَنُ) بیته خواریّ

(ضَعِيفُ) ده بیّ، لییان باس دهکه م له خواریّ

۷ ئه وه ی درایه پال پیغه مبه ر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (مَرْفُوعُ) ه

ئه وه یش گوترا تابیی گوتی (مَقْطُوعُ) ه

۸ (مُسْنَدُ) واتا ئسناده که ی نه بچرابیّ

هه ر له (راوي) تاکو پیغه مبه ری تیابی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۹ (مَوْثِقُ) یش نابیّ سه نه دی بچرابیّ

ده بیّ مه رجی بینین و بیستنی تیابیّ

۱۰ (مُسَلْسَلُ) یش واتا وه سفیکی وای تیابیّ

یه که له دواى یه که بیلینه وه که بینرابیّ

۱۱ وه که چۆن بلئی به پیوه ئه م باسه ی ده کرد

یاخود بلئی که پیی گوتم زه رده خه نه و بزهی ده کرد

۱۲ (عَزِيزُ) واتا بیگیړنه وه دوو که س یا سیان

- (مَشْهُور) واتا بیگیڙنه وه زیاتر له سیان
- ۱۳ (مُعَنَّعَنْ) واتا سه نه ده که ی (عَنْ) سی تیابی
- (مُبْهَم) بلی ناوی ږاویه ک نه برابی
- ۱۴ (عالی) واتا گیږه ره وهی که می تیابی
- (نازل) بلی گیږه ره وهی زوری تیابی
- ۱۵ کردارو گوفتار درایه پال نه سحاوه
- لای زانایان نه مه (موقوف) سی ناوه
- ۱۶ (مُرْسَل) واتا ناوی صه حابه ی تیانه بی
- (غَرِيبْ) له یه ک ږاوی زیاتر، سه نه دی ترمان لانه بی
- ۱۷ هرچی سه نه دی په یوه ست نه بی بزانه
- (مُنْقَطِعْ) ه نه مه ش نمونه مانه
- ۱۸ (مُعْضَلْ) ناوی دوو ږاوی هر تیانه بی
- (تَدْلِيسْ) ده بی یه کی که له م شیوانه بی
- ۱۹ یه که م، ناوی شیخی که به ئاره زو نه به ن
- له سه رو نه و بیگیږنه وه، به (عَنْ) یا (أَنْ)
- ۲۰ دووه م، ناوی شیخی که بینن به جفره
- له لای هه ندیک زانا (تَدْلِيسْ) هر کوفره
- ۲۱ (شَاذْ) راستگو یه و بو راستگو پیچه وانه یه
- (مَقْلُوبْ) چیه؟ یه کی که ئاله م دوانه یه
- ۲۲ دوو ږاوی پاشه وپیش بن به ته وای
- یا مه تنه که بینن به هه لگه ږاوی
- ۲۳ (فَرْد) به ته نها ږیوایه ت کات به جوړی
- که س به و شیوه نه یگیږیتو له زوری
- ۲۴ (مُعَلَّلْ) به ږوکه ش راست و ږه وانه

عهیبی دهزانن پیاوی ژیر و زانا

۲۵ به چه ند شیوازیکى جیاواز گوترابی

(مُضْطَرَبٌ) هه جمع و ته رجیح نه کرابی

۲۶ (مُدْرَجٌ) وتهی راویشی هه ندیک تیابی

حه دیس نه بی به لام وهك ئەو نوسرابی

۲۷ دوو هاوته مه ن یان لای شیخیک بخوینن

(مُدَبَّجٌ) هه گهر هه دیس لای یهك بیینن

۲۸ دوو ناو ئەه گهر وهكو یهك بن (مُتَّفِقٌ) بن

به لام که سهکان جیاوازن (مُفْتَرِقٌ) بن

۲۹ نوسینی دوو ناو وهك یهك بن (مُؤْتَلِفٌ) بن

خویندنه وه یان له یهك نه چی (مُخْتَلِفٌ) بن

۳۰ (مُنْكَرٌ) واتا که سیك هه دیسیك بیینی

متمانه یهك پیچه وانه ی ئەو بیینی

۳۱ گهر راویهك تۆمهت باربی (مَتْرُوكٌ) هه

بلین درۆزنه یان پیاوی سوکه

۳۲ درۆ دانه پال پیغه مه بهر مه منوعه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پیی ده وتریت هه لبه ستر اوو (مَوْضُوعٌ) هه

۳۳ رازاندمه وه وهك (گولاله) و (به بیون) سی^(۱)

ناوم لینا هونراوه که ی به یقونی

۳۴ سی وچوار به یته که زۆر ساده و ئاسانه

سه ره و خیره تۆش بیانزانه گیانه.

^(۱) گولاله و به بیون ناوی دوو جور گولن.

له سهر داواكارى چهند برايهك ههستام به وهرگيپرانى ئەم ههلبهسته له عه ره بيه وه بو كوردى،
هيوادارم كه سودى لى ببينن ، خواى گه وره ليمان وهرگريت، ئامين

زريان سه رچنارى

٢٨/شه و ال/١٤٢٩ك

/١٠/٢٨

ئهمه ش دهقه عه ره بيه كه يه تى:

(بسم الله الرحمن الرحيم)

١	أبدأ بالحمدِ مُصَلِّياً على	مُحَمَّدٍ خَيْرِ نَبِيِّ أَرْسَلَا
٢	وَذِي مَنْ أَقْسَامِ الْحَدِيثِ عِدَّة	وَكُلُّ وَاحِدٍ أَتَى وَحَدَّهُ
٣	أَوَّلُهَا "الصَّحِيحُ" وَهُوَ مَا اتَّصَلَ	إِسْنَادُهُ وَلَمْ يَشُدَّ أَوْ يُعَلَّ
٤	يَرْوِيهِ عَدْلٌ ضَابِطٌ عَنْ مِثْلِهِ	مُعْتَمَدٌ فِي ضَبْطِهِ وَنَقْلِهِ
٥	وَ"الْحَسَنُ" الْمَعْرُوفُ طُرُقاً وَغَدَتْ	رِجَالُهُ لَا كَالصَّحِيحِ اشْتَهَرَتْ
٦	وَكُلُّ مَا عَنْ رُتْبَةِ الْحُسْنِ قَصُرَ	فَهُوَ "الضَّعِيفُ" وَهُوَ أَقْسَاماً كَثُرَ
٧	وَمَا أُضِيفَ لِلنَّبِيِّ "الْمَرْفُوعُ"	وَمَا لَتَابِعٍ هُوَ "الْمَقْطُوعُ"
٨	وَ"الْمُسْنَدُ" الْمُتَّصِلُ الْإِسْنَادِ مِنْ	رَاوِيهِ حَتَّى الْمُصْطَفَى وَلَمْ يَبْنَ
٩	وَمَا بِسَمْعِ كُلِّ رَاوٍ يَتَّصِلُ	إِسْنَادُهُ لِلْمُصْطَفَى فَ"الْمُتَّصِلُ"
١٠	"مُسَلَّسٌ" قُلَّ مَا عَلَى وَصْفٍ أَتَى	مِثْلُ أَمَا وَاللَّهِ أَنْبَأَنِ الْفَتَى
١١	كَذَاكَ قَدْ حَدَّثَنِيهِ قَائِماً	أَوْ بَعْدَ أَنْ حَدَّثَنِي تَبَسَّماً
١٢	"عَزِيزٌ" مَرْوِيُّ اثْنَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةَ	"مَشْهُورٌ" مَرْوِيُّ فَوْقَ مَا ثَلَاثَةَ
١٣	"مَعْنَعُنٌ" كَعَنَ سَعِيدٍ عَنْ كَرَمٍ	"وَمُبْهَمٌ" مَا فِيهِ رَاوٍ لَمْ يُسَمَّ
١٤	وَكُلُّ مَا قَلَّتْ رِجَالُهُ "عَلَا"	وَضِدُّهُ ذَاكَ الَّذِي قَدْ "نَزَلَا"
١٥	وَمَا أَضْفَتْهُ إِلَى الْأَصْحَابِ مِنْ	قَوْلٍ وَفَعَلٍ فَهُوَ "مَوْقُوفٌ" زُكُنَ

- ١٦ "وَمُرْسَلٌ" مِنْهُ الصَّحَابِيُّ سَقَطَ
 ١٧ وَكُلُّ مَا لَمْ يَتَّصِلْ بِحَالِ
 ١٨ "وَالْمَعْضَلُ" السَّاقِطُ مِنْهُ اثْنَانِ
 ١٩ الْأَوَّلُ الْإِسْقَاطُ لِلشَّيْخِ وَأَنْ
 ٢٠ وَالثَّانِ لَا يُسْقِطُهُ لَكِنْ يَصِفُ
 ٢١ وَمَا يَخَالِفُ ثِقَةً فِيهِ الْمَلَا
 ٢٢ إِبْدَالُ رَاوٍ مَا يَرَاوٍ قِسْمٌ
 ٢٣ وَ" الْفَرْدُ " مَا قَيَّدَتْهُ بِثِقَةٍ
 ٢٤ وَمَا بَعَلَّةٌ غُمُوضٍ أَوْ خَفَا
 ٢٥ وَذُو اخْتِلَافٍ سِنْدٍ أَوْ مَتْنٍ
 ٢٦ وَ" الْمُدْرَجَاتُ " فِي الْحَدِيثِ مَا أَتَتْ
 ٢٧ وَمَا رَوَى كُلُّ قَرِينٍ عَنْ أَخِيهِ
 ٢٨ مُتَّفِقٌ لَفْظًا وَخَطًّا " مُتَّفَقٌ "
 ٢٩ " مُؤْتَلَفٌ " مُتَّفِقُ الْخَطِّ فَقَطْ
 ٣٠ " وَالْمَنْكَرُ " الْفَرْدُ بِهِ رَاوٍ غَدَا
 ٣١ " مَتْرُوكُهُ " مَا وَاحِدٌ بِهِ انْفَرَدَ
 ٣٢ وَالْكَذِبُ الْمُخْتَلَقُ الْمَصْنُوعُ
 ٣٣ وَقَدْ أَتَتْ كَالْجَوْهَرِ الْمَكْنُونِ
 ٣٤ فَوْقَ الثَّلَاثِينَ بِأَرْبَعٍ أَتَتْ
- وَقُلُّ " غَرِيبٌ " مَا رَوَى رَاوٍ فَقَطْ
 إِسْنَادُهُ " مُنْقَطِعٌ " الْأَوْصَالِ
 وَمَا أَتَى " مُدَلَّسًا " نَوْعَانِ
 يَنْقُلُ مِمَّنْ فَوْقَهُ بَعْنُ وَأَنْ
 أَوْصَافُهُ بِمَا بِهِ لَا يَنْعَرَفُ
 فَالشَّاذُّ وَ الْمَقْلُوبُ قِسْمَانِ تَلَا
 وَقَلْبُ إِسْنَادٍ لِمَتْنٍ قِسْمٌ
 أَوْ جَمْعٌ أَوْ قَصِيرٌ عَلَى رِوَايَةٍ
 " مُعَلَّلٌ " عِنْدَهُمْ قَدْ عُرِفَا
 " مُضْطَرِبٌ " عِنْدَ أَهْلِ الْفَنِّ
 مِنْ بَعْضِ أَلْفَاظِ الرُّوَاةِ اتَّصَلَتْ
 " مُدَبَّحٌ " فَأَعْرَفَهُ حَقًّا وَانْتَحَهُ
 وَضِدُّهُ فِيمَا ذَكَرْنَا " الْمَفْتَرِقُ "
 وَضِدُّهُ " مُخْتَلِفٌ " فَاخْشَ الْغَلَطُ
 تَعْدِيلُهُ لَا يَحْمِلُ التَّفَرُّدَا
 وَأَجْمَعُوا لَضَعْفِهِ فَهُوَ كَرَدٌ
 عَلَى النَّبِيِّ فَذَلِكَ " الْمَوْضُوعُ "
 سَمِّيَتْهَا : (مَنْظُومَةُ الْبَيْتُونِي)
 أَقْسَامُهَا ثَمَّ بِخَيْرِ خُتِمَتْ .